

VI.

Печатътъ ни отъ освобождението до съединението на двѣтъ Българи.

Сравнителенъ погледъ върху двѣтъ Българи. — Задачата на печата отъ двѣтъ страни на Балкана; характеристика. — Витоша, Български Гласъ, Отечество. — Цѣлокупна България, Независимостъ, Съзнание и Търновска Конституция. — Свѣтлина, Срѣдецъ — *Славянинъ и Селянинъ*. — Кърджиеви вѣстници. — Мимолетни и други период. издания.

...Онуй, което бълнувахъ първитѣ български публицисти, дѣйци и поборници се осъществи: България, макаръ не въ нейнитѣ широки историко-етнографически прѣдѣли бѣше свободна. Блѣноветѣ станяхъ дѣйствителностъ, сънътъ доби форма; невъзможното се гледаше на явѣ. Рускитѣ жертви и военни побѣди, българскитѣ искупления, страдания и залѣгания бѣхъ отчасти удовлетворени. Въ 1878 година ние вече имахме една България — Сѣверната — свободна, възведена въ едно Княжество, надарена съ една конституция, съ единъ князь избранъ отъ народа и съ едно народно прѣдставителство; другата България — Южната — тоже свободна, но сравнително много по-опетляна и ограничена, съ единъ нагапенъ Органически Уставъ, съ единъ назначенъ отъ Султана, Суверенъ на страната, Главенъ Управителъ, съ едно правителство, на което дѣйствуванъето бѣше обусловено да се ръководи отъ Стамбулъ, съ едно законодателно областно събрание, но на което всичкитѣ почти акти подлежахъ на утвърждение отъ Падшаха, съ една рѣчь, то бѣше Источна Румелия.

Така бѣше угодно на Берлинскитѣ съдборѣшители. Тѣ ни раздѣлихъ съ Берлинския си трактатъ, като, може-би, мислѣхъ, че по тозъ начинъ ще се раскъса на дѣло Южна България. Вѣроятно съ тѣзи цѣль цѣлото устройство на И. Румелия, инакъ много добро и напрѣдничево, бѣше нагодено да покровителствува меншенствата — гръцко и турско, като имъ даваше не само еднакви права, ами и като понеидѣ ги фаворизираше, даваше имъ прѣднина въ ущърбъ на еднаквостта и правилността на управлението, въ ущърбъ на бързината на правосъдието, въ ущърбъ на законодателната работа и финансиитѣ.

Мнозина отъ създателитѣ на Источна Румелия мислѣхъ, че извършватъ едно гениално дѣло: отъ една страна тѣ отслабвахъ Сѣверна България, Княжеството, като я правехъ не